

Asia: VN/25055/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. 1 § Lain soveltamisala ja tavoitteet

-

2. 2 § Huoltovarmuudesta vastaavat viranomaiset

-

3. 3 § Huoltovarmuuskeskuksen asema ja toimiala

-

4. 4 § Huoltovarmuuskeskuksen tehtävät

-

5. 5 § Pääjohtaja ja johtoryhmä

-

6. 6 § Työjärjestys

-

7. 7 § Huoltovarmuuskeskuksen ohjaus

-

8. 8 § Huoltovarmuuskeskuksen ohjausryhmä

-

9. 9 § Huoltovarmuuden yhteistyöryhmä

-

10. 10 § Huoltovarmuusneuvosto

-

11. 11 § Sektorit, poolit ja toimikunnat

-

12. 12 § Valtion varmuusvarastointi

-

13. 13 § Valtion varmuusvarastoja koskeva päätöksenteko

-

14. 14 § Varmuusvarastoituja lääkkeitä, lääkinnällisiä laitteita, henkilösuojaimia ja muita terveydenhuollossa käytettäviä tavaroita koskeva päätöksenteko

-

15. 15 § Tuotantovarausten ja suorituskykyvarausten hankinta

-

16. 16 § Huoltovarmuusrahasto ja huoltovarmuusmaksu

-

17. 17 § Huoltovarmuusrahaston hallinto

-

18. 18 § Kirjanpito, tilintarkastus ja tilinpäätös

-

19. 19 § Lainanottovaltuus

-

20. 20 § Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

-

21. 21 § Muissa laeissa säädettyt tuet ja korvaukset

-

22. 22 § Omaisuuden siirtyminen

-

23. 23 § Huoltovarmuuskeskuksen tiedonsaantioikeus

-

24. 24 § Tietojenantovelvollisuus

-

25. 25 § Salassa pidettävän tiedon luovuttaminen

-

26. 26 § Virka-apu

-

27. 27 § Uhkasakko

-

28. 28 § Huoltovarmuusrikkomus

-

29. 10. luku Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta annetun lain (179/2019) nojalla Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (Palkeet)

1) tuottaa keskitettyjä taloushallintotehtäviä siten kuin Valtiokonttori on valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 12 b §:n nojalla palvelukeskuksen tehtäväksi ja vastuulle määrännyt;

2) tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja sekä muita vastaavia hallinnon tuki- ja asiantuntijapalveluja siten kuin niistä on palvelusopimuksissa sovittu; (9.7.2020/558);

3) tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon analysointi- ja raportointipalveluja palvelukeskuksen asiakkaille valmistelun ja päätöksenteon tueksi. (9.7.2020/558)

Palkeiden näkökulmasta lain huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta voimaantuloa tulisi siirtää talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmäratkaisujen osalta ensisijaisesti vuoden 2027 alkuun. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen tuottamiseksi tarvittavan toimivan ja laadukkaan tuotantoympäristön rakentaminen vaatii ajallisesti noin vuoden ajanjakson ottaen huomioon erityisesti järjestelmätoimittajan tekemät toimenpiteet, mikä aiheuttaa merkittävän riskin palveluratkaisujen tuottamiselle.

Huoltovarmuuskeskuksen virastomalli ja budjettitalouteen siirtyminen edellyttäisi, että uuden lain soveltaminen asettuisi vuodenvaihteeseen. Kirjanpitoyksiköksi tuleminen tapahtuu lähtökohtaisesti vuodenvaihteessa. Optimaalisin ajankohta olisi tässä tapauksessa 1.1.2027.

Teknisesti olisi mahdollista perustaa kesken vuotta uusi kirjanpitoyksikkö, esimerkiksi lomavuoden vaihteessa, mutta se merkitsisi ylimääräisiä kustannuksia (esim. tilinpäätöksen tekeminen). Vastaavaa siirtymää rahastotaloudesta budjettitalouteen ei ole aiemmin toteutettu, joten ei

myöskään ole selvää, mitä muita ylimääräisiä toimenpiteitä kesken vuoden tapahtuva siirtyminen aiheuttaisi.

Laissa voisi olla siirtymäsäännös, jossa todetaan HVK:n tulevan budjettitalouden piiriin vuoden 2027 alusta lukien. Toisaalta myös tietojärjestelmien kannalta käyttöönotto vuoden 2027 alusta olisi tarkoituksenmukaista. Palkeiden piiriin siirtyminen ei ole ainoa, vaan myös Valtorin palveluita pohtiessa määräaika on tiukka. Mahdollisten siirtymäaikojen yhteneväisyys on varmistettava järjestelmien osalta.

Ratkaistavana on myös, olisiko Huoltovarmuuskeskus oma itsenäinen kirjanpitoyksikkö, vai tulisiko se osaksi olemassa olevaa ministeriön kirjanpitoyksikköä. Jälkimmäisessä tapauksessa ei tarvitsisi perustaa uutta järjestelmäkokonaisuutta vaan voitaisiin käyttää jo olemassa olevaa. Pohdittavana voisi olla myös vaihtoehto, että Huoltovarmuuskeskus tulisi perustamisvaiheessa osaksi ministeriön kirjanpitoyksikköä ja siirtymäajan jälkeen se eriytettäisiin omaksi kirjanpitoyksiköksi.

30. Muu asia, jonka haluatte tuoda työryhmän tietoon

-

Kallio Timo
Palkeet